

Enkät om skolvägran SRAS-R

Bedömningsanvisning

I båda SRAS-R-versionerna (barn/ungdom och föräldrar) finns 24 frågor, varav sex frågor alltid anknyter till en faktor som förklarar skolvägran:

1. Behov av att undvika saker eller situationer som orsakar negativa känslotillstånd eller generell ångest (ångest-depression) och som är förknippade med skolan (frågorna 1, 5, 9, 13, 17 och 21)
2. Behov av att undvika obehagliga sociala situationer och/eller bedömningsituationer (frågorna 2, 6, 10, 14, 18 och 22)
3. Behov av att väcka uppmärksamhet hos närstående (frågorna 3, 7, 11, 15, 19 och 23)
4. Behov av att söka mycket belönande situationer utanför skolan (frågorna 4, 8, 12, 16, 20 och 24)

Varje fråga bedöms på skalan 0–6 (0 = aldrig, 6 = alltid).

Be barnet/den unga och föräldern/föräldrarna att fylla i egna blanketter separat. Detta kan också utföras per telefon eller via e-post. Till yngre barn eller barn med inlärningssvårigheter kan man vid behov läsa frågorna högt. Det är viktigt att få svar av både barnet/den unga och båda föräldrarna, om det är möjligt. För varje responsblankett räknas totalpoängen och medeltalet ut för varje förklarande faktor till skolvägran.

Totalpoängen för varje förklarande faktor till skolvägran (från varje blankett separat) beräknas enligt följande:

Frågorna 1, 5, 9, 13, 17 och 21 (faktor 1)

Frågorna 2, 6, 10, 14, 18 och 22 (faktor 2)

Frågorna 3, 7, 11, 15, 19 och 23 (faktor 3)

Frågorna 4, 8, 12, 16, 20 och 24 (faktor 4)

Medeltal: Varje av de fyra totalpoängen delas med sex (eller om någon fråga inte har besvarats, med det antal frågor som besvarats för den aktuella faktorn).

Till exempel,

- Om barnets/den ungas totalpoäng för faktor 1 är 18, är medeltalet 3,00.
- Om barnets/den ungas totalpoäng för faktor 4 är 6, är medeltalet 1,00.

Ett fält avsett för anteckning av poängtal och medeltal finns i slutet av varje blankett.

Medeltalen visar vilken eller vilka faktorer som är den främsta förklaringen till att barnet vägrar gå i skolan enligt barnets/den ungas bedömning och enligt föräldrarnas bedömning.

Om man dessutom vill beräkna **de totala medeltalen** för alla fyra förklarande faktorer till skolvägran fås de genom att utifrån medeltalet på föräldrarnas och barnets/den ungas blanketter beräkna de totala medelvärdena.

Till exempel,

- Medeltalen på barnets/den ungas responsblankett är 3,00, 3,50, 6,00 och 0,50.
- Medeltalen på mammans responsblankett är 4,00, 4,50, 5,50 och 1,00.
- Medeltalen på pappans responsblankett är 3,50, 4,50, 5,00 och 1,50.

I detta fall,

- Det totala medeltalet för faktor 1 är 3,50 $(3,00 + 4,00 + 3,50/3)$.
- Det totala medeltalet för faktor 2 är 4,17 $(3,50 + 4,50 + 4,50/3)$.
- Det totala medeltalet för faktor 3 är 5,50 $(6,00 + 5,50 + 5,50/3)$.
- Det totala medeltalet för faktor 4 är 1,00 $(0,50 + 1,00 + 1,50/3)$.

Den förklarande faktor till skolvägran som har fått den högsta poängen ger de kraftigaste indikationerna på att denna faktor enligt barnet/den unga och föräldrarna är orsaken till frånvaron i skolan. Faktorer vars poängtal skiljer sig 0,50 eller mindre är likställda. Utifrån poängtalerna kan man också skapa en profil av barnets/den ungas skolvägran och i denna framkommer eventuellt flera faktorer som inverkar på skolfrånvaron. Det är också viktigt att beakta tilläggsinformation från andra källor (t.ex. observation av beteendet, preciserande intervjuer). Barnets/den ungas bedömning kan även i betydande grad avvika från föräldrarnas bedömningar, varvid även andra familjemedlemmars synpunkter kan ge tilläggsinformation.

De totala medeltalen för förklarande faktorer till skolvägran

Förklarande faktor	barn/ungdom	Förälder	Förälder	Det totala medeltalet
1. Behov av att undvika saker eller situationer som orsakar negativa känslotillstånd eller generell ångest (ångest-depression) och som är förknippade med skolan				
2. Behov av att undvika obehagliga sociala situationer och/eller bedömningssituationer				
3. Behov av att väcka uppmärksamhet hos närstående				
4. Behov av att söka mycket belönande situationer utanför skolan				